

rende for os. Og da Ministeriet ved at paase, hvorledes Fæsteloogvingen opretholdes, maa benytte sine Embedsmænd ude omkring paa Landet for at faae Melbning om, hvorledes det staar til med de enkelte Fæstegaarde, tør jeg sige, at der med Hensyn dertil vistnok af og til kan ske Undtællinger eller Forglemmelser, som en ministeriel Revision har Vanskelighed ved at komme efter, og vi vilde vistnok i det Hele være mere tjente med, at der var et noget skarpere Tilsyn hermed. For at gaa ned til de meget smaa Jordbrugstilstande maa jeg maasse sige, da dette nærmest hører under Justitsministeren, at, naar der afsluttes Kontrakter om et lille Hus, hvor en Mand vil bo, saa er det jo lovbefæst heri Landet, at man ikke maa betinge sig personligt Arbejde, fordi en Mand leier sig ind et saadant Sted. Men jeg beder den ærede Minister rigtigt at passe paa, hvilke Sidekontrakter der ofte er ved slige Leiligheder, saa skulde han se, at Kontrakten vil han kunne finde fuldstændig i sin Orden; men ved Siden af den ligger der et andet Papir, der siger noget Andet. Jeg vil slutte med at sige, at jeg vilde ønske, at Alt var i saa god en Orden som vel muligt; men jeg vil tillade mig at udtale: Lader os bruge den Ret, som vi ifølge Grundloven have. Borgerne i Landet have Lov til at komme til Rigsdagen med deres Henvendelser, og Rigsdagen har sit Udvalg, hvorved det kan henvise sine Andragender til Ministeriet. Og vi haabe paa den Dag, da vore Andragender, naar de ere fæste i en god og oprigtig Mening, ogsaa ville blive optagne paa samme Maade, saa at vi kunne faade det gamle Ord, som siger: „Et godt Ord finder et godt Sted“.

Christiansen: Det er Andragendet Nr. 15, jeg vil tillade mig at omtale. Angaaende dette Punkt er der stillet Forslag af et Mindretal i Udvalget om en Kommissions Nedsættelse til at afgive Betænkning over Amtsffjeldet mellem Ringkjøbing og Ribe Amter. Da det fremgaar af Betænkningen, at saavel de Private som Autoriteterne i de forskjellige Amter ere af forskellig Mening om denne Sags Ordning, forekommer det mig, at Sagen rettest burde afgjøres saaledes, at en Kommission afgav sin Betænkning og indstillede Sagen til Ministeriets Afgjøvelse. Jeg finder ligesom det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg), at Amtsffjeldet ikke bør rette sig efter en Strøms Løne, som paa disse Steder er meget forskjellig. Jeg tror ogsaa, at det var muligt, at Strandingsforholdene kunde ordnes paa en bedre og sikrere Maade end hidtil. Af disse Grunde vil jeg tillade mig at anbefale det nævnte Mindretals Indstilling om en saadan Kommissions Nedsættelse til Thingets Vedtagelse.

Ordføreren (Tauber): Tillad mig først med Hensyn til det nylig berørte Punkt, Andragendet Nr. 15 om Forholdene ved Nyminddegab,

at bemærke, at det ærede Medlem for Veile Amts 2den Valgkreds (Berg) ikke havde Ret, naar han sagde, at Udvalget saa særlig havde fremdraget det private Eiendoms spørgsmål. Det er fremdraget af Udvalget aldeles paa samme Maade som i Andragendet; thi i Andragendet ere begge Spørgsmaalene fremdragne jevnfæd, og Udvalget har taget hvert af dem for sig. Med Hensyn til det private Eiendoms spørgsmål maa det vistnok erkjendes, at det skulle vi her ikke besatte os med. Da der staar to private Parter overfor hinanden, skulle vi ikke bidrage til at lette den ene en Proces overfor den anden; men dette vilde blive Følgen, dersom man vilde slutte sig til Andragendet paa dette Punkt. Spørgsmaalet om Amtsgrænsen har i Virkeligheden kun Betydning for Strandings-tilsælde. Men da der, hvad Strandings-tilsælde angaar, ikke kan ses at være nogen Marsag til at følge Andragerne, idet deres Bemærkninger allerede ere foretæede paa Grund af, at der er oprettet en Rafestation ved Nyminddegab, har Flertallet heller ikke kunnet se, at der var Anledning til at gjøre en Indstilling. De Andragender, der ere komne Syd fra, fra Herreds-kontoret i Varde og fra Ribe Amtsråd, gaa jo kun ud paa at anbefale en Undersøgelse og omtale kun Amtsforholdene; men de ere affattede i svagere Udtryk og synes i Virkeligheden ikke at lægge saa overdreven Vægt paa Sagen. Det private Andragende har i det Hele taget ikke forekommet Udvalgets Flertal at give Anledning til at fremdrage et Spørgsmaal, som er af en saa ven offentlig Natur. De almindelige Bemærkninger, som den ærede Justitsminister har fremsat, have allerede fundet Omtale fra flere Sider. Det ærede Medlem for Kjøbenhavns 1ste Valgkreds (Kineſtab) maatte jo ogsaa fra sit Standpunkt imødegaa dem, i det Mindste tilbørlig, hvorimod han fra anden Side betragtet maatte føle sig tiltalt af dem, eftersom han i det Hele taget er imod et Udvalg for Andragender og har været imod det fra Først af. De to andre ærede Medlemmer, nemlig det ærede Medlem for Aarhus Amts 1ste Valgkreds (Winther) og det ærede Medlem for Sorø Amts 1ste Valgkreds (Zahle), som have omtalt Sagen, kan jeg i det Væsentlige slutte mig til. Det er aabenbart, at, naar det i Grundloven er fastsat, at „finder Thinget ikke Anledning til at tage Beslutning om et Andragende, kan det henvise det til Ministeren“, — kan man ikke afvise disse Indstillinger paa den Maade, som den ærede Justitsminister har villet gjøre. Efter den Maade, hvorpaa den ærede Minister omtalte Sagen, vil man jo hverken med Frie kunne henvise til Ministeren Andragender, som tidligere havde været hos Ministeren, eller Andragender, som ikke tidligere havde været hos Ministeren. De Første havde Ministeriet allerede taget sin Bestemmelse om, underkastet en grundigere Undersøgelse, end Udvalget for Andragender